

Folkhälsomyndigheten

Indikatorbeskrivning

Förebyggande arbete, Ansvarsfull alkoholservering eller liknande metod

Datum: 2025-12-22

Indikatoruppgifter

Indikatornamn:	Förebyggande arbete, Ansvarsfull alkoholservering eller liknande metod
Indikatoransvarig myndighet/organisation:	Folkhälsomyndigheten
Indikatortyp:	Processindikator
Redovisningsnivå:	Riket, Län, Kommun

Källa

Namn på undersökning:	Länsrapportens undersökning Tillsyn
Ansvarig myndighet/organisation:	Folkhälsomyndigheten

Beskrivning av register/undersökning:

Länsrapportens undersökning är namnet på en årlig undersökning och resultatsammanställning som beskriver kommunernas och länsstyrelsernas arbete med tillsyn enligt alkohollagen och tobakslagen samt övrigt ANDTS-förebyggande arbete på regional och lokal nivå. Syftet med undersökningen är att ta fram underlag för uppföljning av den nationella politiken på områdena för alkohol, narkotika, dopning, tobak och nikotin samt spel om pengar vilken också inkluderar alkohol- och tobakslagstiftningarna.

Resultat från undersökningen utgör underlag för regeringens prioriteringar och beslut på ANDTS-området. Länsrapportens undersökning är också ett instrument för kunskapsstyrning, och kan fungera som ett verktyg för uppföljning, planering och utveckling av arbetet på den regionala och lokala nivån. Mellan år 2001 och 2013 ansvarade Statens folkhälsoinstitut för undersökningen. Sedan år 2014 ansvarar Folkhälsomyndigheten för genomförandet av Länsrapportens undersökning. Undersökningen baseras på 12 delenkäter och är en totalundersökning av alla länsstyrelser och kommuner samt stadsdelarna i storstadskommunerna Stockholm och Göteborg.

Metodbeskrivning

Indikatordefinition:

Indikatorn avser om kommunen arbetade med metoden Ansvarsfull alkoholservering eller en liknande metod. Indikatorn redovisas på kommun-, läns- och riksnivå. För en mer utförlig beskrivning av indikatorn, se 'Indikatorbeskrivning'.

Specifisering av variabler:

Indikatorn bygger på enkätfrågan:

‘Arbetade kommunen under [aktuellt år], helt eller delvis, med metoden Ansvarsfull alkoholservering eller med någon liknande metod som syftar till att förebygga och minska alkoholservering till ungdomar under 18 år eller till märkbart berusade och för att minska våld och skador relaterade till alkoholkonsumtion på restauranger?’ Svartalternativ: – ja, metoden Ansvarsfull alkoholservering – ja, metod med samma eller likartat innehåll som Ansvarsfull alkoholservering men under ett annat namn – nej, någon sådan metod användes inte.

Indikatorn är uppdelad i två segment. Segmenten och svartalternativen som dessa avser beskrivs nedan.

Segment: Metoden Ansvarsfull alkoholservering Svartalternativ: ja, metoden Ansvarsfull alkoholservering

Segment: Metod med samma/likartat innehåll Svartalternativ: ja, metod med samma eller likartat innehåll som Ansvarsfull alkoholservering men under ett annat namn

Beskrivning av beräkning:

På kommunnivå redovisas en etta (1) om kommunen har angett svartalternativet som motsvarar segmentet. På riks- och länsnivå redovisas resultaten som antal kommuner som angett svartalternativet som motsvarar segmentet.

Svarsfrekvens:

Delenkät: ‘Kommunernas arbete enligt alkohollagen med tillståndsprövning och tillsyn över servering av alkoholdrycker’. Total svarsfrekvens: 2016 (98 %), 2017 (97 %), 2018 (96 %), 2019 (97 %), 2020 (94 %), 2021 (96 %), 2022 (92%), 2023 (93%), 2024 (92%)

2016 Den ursprungliga enkäten har omarbetats till två delenkäter där den ena handlar om detaljhandel och servering av folköl medan den andra handlar om tillståndsprövning och servering av alkoholdrycker.

2011–2015 Data för åren 2011–2015 är hämtade från motsvarande fråga i Länsrapportens delenkät ‘Kommunernas del – Tillståndsprövning och tillsyn enligt alkohollagen (2010:1622)’. Total svarsfrekvens: 2011 (98 %), 2012 (98 %), 2013 (97 %), 2014 (99 %), 2015 (96 %)

Jämförbarhet över tid

Indikatorn är jämförbar över tid.

Utvecklingsarbete

Folkhälsomyndigheten ser årligen över frågorna i Länsrapportens delenkäter och reviderar vid behov frågeunderlaget. Detta arbete sker i dialog med länsstyrelser och i samråd med SKR. Vid väsentliga förändringar i den nationella politiken på området eller förändringar i lagstiftning gör Folkhälsomyndigheten en översyn och genomför vid behov mer omfattande revideringar för att möjliggöra en god uppföljning. För mer information, se: <https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/om-vara-datainsamlingar/lansrapportens-undersokning/>